



KESKKONNARUANNE 2025

Amestop OÜ

Tartu/Võtikvere

2026

Sisukord

1	Keskkonnuaruande sisu ja ulatus	3
2	Amestop OÜ Torma prügila tutvustus	3
3	Keskkonnapoliitika ja keskkonnajuhtimissüsteem.....	4
4	Keskkonnaaspektid ja keskkonnamõju	5
5	Keskkonnategevuskava ja -eesmärgid	6
6	Keskkonnategevuse tulemuslikkuse hinnang.....	7
6.1	Vee kasutus ja seire.....	7
6.2	Nõrgvee ja sademevee kogumine	7
6.3	Nõrgvee puhastus.....	7
6.4	Kemikaalide kasutamine.....	8
6.5	Jäätmekäitlus.....	9
6.6	Energiakasutus	12
6.7	Prügilagaasi kogumine ja põletamine.	12
6.8	Bioloogiline mitmekesisus.....	13
7	Keskkonnategevuse tulemuslikkuse näitajad.....	13
8	Muud keskkonnategevuse tulemuslikkusega seotud ajaolud	16
8.1	Sotsiaalne vastutus.....	16
8.2	Töötajate kaasamine	17
9	Keskkonnuaruanded õiguslikud nõuded	17
10	Keskkonnuaruande kinnitamine	18

1 Keskkonnaaruande sisu ja ulatus

Ettevõtte: Amestop OÜ (edaspidi ka 'Torma prügila'), Torma prügila, Vötikvere küla, Mustvee vald.

Tegevuskoht: Torma prügila, Vötikvere küla, Mustvee vald, 48525 Jõgevamaa.

Tegevusala: Prügilate käitamine.

Juhtimissüsteemi käsitusala:

- Jäätmete käitlemine, taaskasutamine ja ladestamine. Ohtlike jäätmete käitlemine.
- *Waste handling, recycling and disposal. Handling of hazardous waste.*

Elutsükli hindamine: Prügila elutsükli kirjeldus algab jäätmete sissetulemisel prügilasse ning lõpeb jäätmete ladestamisel prügilasse, andmisel teistele ettevõtetele või jäätmete taaskasutamisega.

NACE (ver.2.1) tegevusalad:

- 38.11 – tavajäätmete kogumine
- 38.12 – ohtlike jäätmete kogumine
- 38.21 – materjalide taaskasutusele võtmine
- 38.32 – prügilasse ladestamine või püsiv ladustamine

Sisu: Keskkonnaaruanne on koostatud lähtuvalt EMAS määruse nõuetele (EÜ) nr 1221/2009 ehk EMAS määruse nõuete alusel arvestades eelkõige keskkonnaaruandele kohalduvaid Lisa IV nõudeid. Arvestatud on ka komisjoni määrusega (EL) 2018/2026 tehtud Lisa IV muudatusi ning komisjoni otsusega (EL) 2023/2463 avaldatud EMAS kasutusjuhendi põhimõtteid.

Raporteerimise periood: 01.01. - 31.12.2025.

2 Amestop OÜ Torma prügila tutvustus

Torma prügila on üks viiest täielikult keskkonnanõuetele vastavast prügilast Eestis, mis tegutseb alates 2001. aastast. Alates 21.11.2013.a. on prügila omanikuks Amestop OÜ, kes on olnud Torma prügila käitaja alates selle käivitamisest. Perioodil 2001-2013 toimus käitamine Torma vallaga sõlmitud lepingu alusel.

Torma prügila asub Jõgevamaal, Mustvee vallas, Vötikvere külas, kolmel kõrvuti asetseval katastriüksusel:

- „Torma prügila“ nimelisel katastriüksusel (tunnus 81003:003:0038);
- „Prügila“ nimelisel katastriüksusel (tunnus 48601:001:0039);
- „Raua“ nimelisel katastriüksusel (tunnus 48601:001:0040).

Kokku on käitise pindala 25,63 ha, millele on rajatud 5 ladestusala arvestusliku mahutavusega kuni 756 000 tonni. Kinnistute sihtotstarve on 100% jäätmeoidla maa. Prügila kinnistul on ladestusalad I, II, III IV ja V ning kompostimisala, jäätmete sortimis- ja ladustusalad.

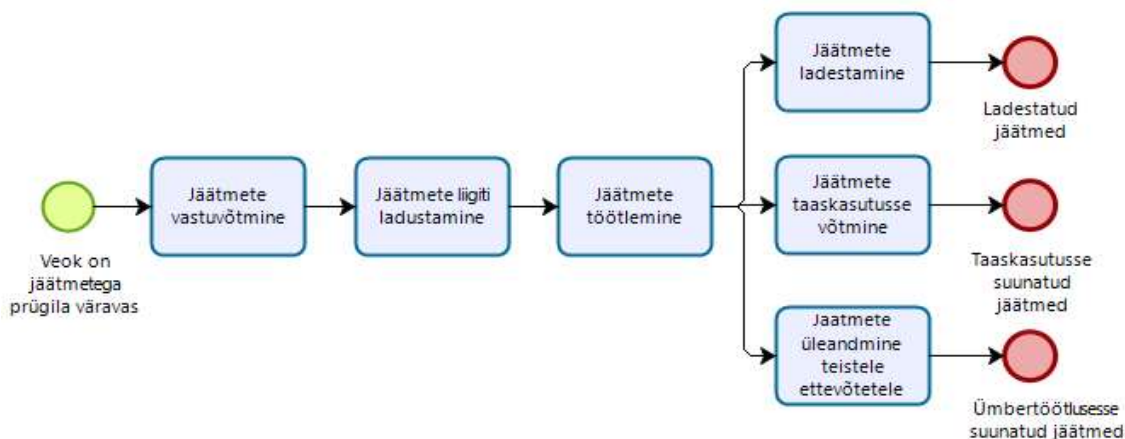
Lähimad suuremad asumid on Mustvee linn, mis asub 3 km kaugusel idapool ning Vötikvere küla 2,5 km kaugusel loodesuunas. Torma alevik asub prügilast 9 km kaugusel ning Tartu linn ca 60 km kaugusel. Lähimad üksikud elumajad asuvad prügilast 900 meetri kaugusel. Prügila piirneb valdavalt RMK haldusalas oleva riigimetsaga. Pinnaveekogudest asuvad lähialal Kivimurru kraav (ka Vötikvere kraav; keskkonnaregistri kood VEE1056100) ja Mustvee jõgi (keskkonnaregistri kood VEE1055100). Mustvee jõgi suubub Peipsi järve (keskkonnaregistri kood VEE2075600), mis asub käitisest ca 4,2 km kaugusel. Lisaks katab ala metsa kuivenduskraavide võrgustik.

Käitise põhitegevuseks on tavajäätmete ladestamine, jäätmevaldajatelt eelnevalt liigiti kogutud jäätmete vastuvõtmine ja taaskasutusse suunamine ning asbesti vastuvõtmine ja ladestamine.

Lisategevusena tehakse hoonete lammutustöid ja lammutusjäätmete käitlemist üle Eesti ning kaevetöid.

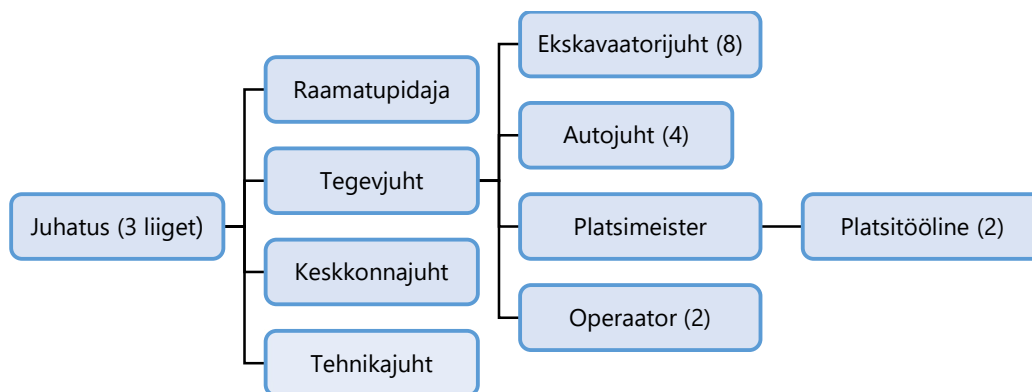
Torma prügila tegevuse olulisemad keskkonnamõjud on seotud jäätmete ladestamise, nõrgvee tekke ja puhastamise, prügilagaasi tekke ja kogumise, jäätmete sorteerimise ja taaskasutusse suunamise ning võimalike lõhna-, tolmu- ja mürähäiringutega.

Tegevuskoha paiknemine valdavalt metsa ümbritsetud alal ning lähimate elamute kaugus vähendavad häiringute tõenäosust, kuid ei asenda regulaarset seiret ja kontrollmeetmeid.



Joonis 1. Ettevõtte põhitegevuste voog.

Amestop OÜ töötajate koguarv detsembris 2025 on 22 inimest.



Joonis 2. Ettevõtte struktuur.

3 Keskkonnapoliitika ja keskkonnajuhtimissüsteem

Amestop OÜ kvaliteedi- ja keskkonnapoliitika:

- Parandame järjepidevalt ettevõtte efektiivsust ja keskkonnaalast tulemuslikkust (keskkonnajuhtimissüsteemi).
- Otsime uusi võimalusi kogutud jäätmete taaskasutamiseks ja koostöös kolmandate osapooltega, suurendamaks taaskasutatavate materjalide hulka.
- Eelistame uute tehnoloogiate, seadmete või materjalide kasutamisel majanduslikult mõistliku ja keskkonnasõbralikke lahendusi.
- Tegeleme sihikindlalt võimalike hädaolukordade ja kriiside tekkimise tõenäosuse vähendamisega ning suutlikkuse neid vajadusel kiiresti lahendada.
- Juhendame ja koolitame oma töötajaid kasutama ohutuid töövõtteid ning suurendamaks nende keskkonnateadlikkust.
- Töötame järjepidevalt keskkonna saastamise vähendamise nimel, arvestades sealjuures tegevuste mõjuga ümbritsevale keskkonnale ning seeläbi kaitstes keskkonda.
- Täidame ettevõtte tegevust reguleerivate õigusaktide nõudeid ning muid ettevõtte poolt tunnustatud norme.

Amestop OÜ keskkonnajuhtimissüsteemi käsitusllasse kuuluvad järgmised Torma prügilas jäätmekäitlusega seotud tegevused: jäätmete käitlemine, jäätmete taaskasutamine ja ladestamine ning ohtlike jäätmete käitlemine.

Välja jäetakse jäätmete vedu ning teenusena pakutavad kaevetööd.

Keskkonnajuhtimissüsteem on osa meie juhtimissüsteemist, sest soovime ettevõtte ja keskkonna vahelised seosed muuta osaks meie strateegiast ning arvestada nendega igapäevases töös.

Ettevõtte EMAS käsituslala tegevuse käigus koondatakse keskkonnaalaste tegevuste hindamiseks vajalikud näitajad/andmed ning vähemalt kord aastas hinnatakse oma tegevuse tulemuslikkust.

Kord aastas koostatakse keskkonnategevuse tulemuste kohta avalikkusele kättesaadav keskkonnaaruanne (<https://www.tormaprugila.ee/ettevottest>).

Amestop OÜ-l on jäätmejaama teenuse leping Mustvee, Jõgeva, Peipsiääre ja Alutaguse vallaga.

4 Keskkonnaaspektid ja keskkonnamõju

Keskkonnaaspektide ning -mõjude väljaselgitamine ja oluliste keskkonnaaspektide käsitlemine on keskkonnajuhtimissüsteemi üheks aluseks.

Keskkonnaaspektide väljaselgitamisel võetakse arvesse EMAS käsituslala, olemasolevaid kehtivaid protseduure ning ka tulevikus planeeritavaid uusi tegevusi, tooteid ja teenuseid. Iga aspekti osas selgitatakse välja otsesed ja kaudsed keskkonnamõjud. Seejärel selgitatakse hindamise tulemusena keskkonnaaspektide hulgast välja olulised aspektid.

Keskkonnaaspektide hindamisel lähtume: olulisusest ettevõttele, kliendi nõuetele, kulukusele ettevõtte jaoks ja kohalduvusega õigusaktidele.

Keskkonnaaspektide väljaselgitamise, olulisuse hindamise, ajakohastamise ja keskkonnainfo kättesaadavuse eest vastutab keskkonnajuht. Keskkonnaaspektide nimekirja vaadatakse juhtkonna poolt läbi ja vajadusel ajakohastatakse üks kord aastas või teenuste, kasutatavate tehnoloogiate, seadmete muutumisel või ettevõtte huvipoolte nõudel.

Ettevõtte keskkonnaaspektide kirjeldamiseks on loodud vastav register, milles on välja toodud keskkonnaaspektide olulisus ja nende keskkonnamõju.

Tabel 1. Olulised keskkonnaaspektid 2025. aastal.

TEGEVUSE VÕI TEENUSE ELEMENT	KESKKONNAASPEKT	KESKKONNAMÕJU
Nõrgvee ja sademevee puhastamine	Heitvee tekkimine (Otsene)	Pinnase ja põhjavee reostus.
Territooriumi kasutamine ladestamiseks ja jäätmekäitluseks	Maa kasutus (Otsene)	Maastiku muutus, pikaajaline järelhoolduse vajadus, võimalikud häiringud ümbruskonnale (nt lõhn).
Prügilagaasi põletamine	Heitmed õhku (Otsene)	Kasvuhoonegaaside teke, õhu saastumine.
Tuleohtlike ja kergesti süttivate materjalide vaheladustamine	Tulekahjurisk jäätmete vaheladustamisel (Otsene)	Saasteainete heide välisõhku; Kustutusvee või põlengujääkide sattumise risk pinnasesse.
POSITIIVSED ASPEKTID		
Prügilagaasi käitlemine	Biogaasi kogumine (Otsene)	Õhuheitmete vähendamine
Võreprahi, setete, biojätmete, puidujätmete, haljastusjätmete kompostimine	Kompostimismulla tekkimine (Otsene)	Keskkonna saastamise vähendamine, biojätmete ringlussevõttu suurendamine.
Pakendite korduvkasutus jäätmete hoiustamisel	Sekundaarse toorme taaskasutamine (Otsene)	Korduvkasutusse suunamine, loodusressursside säästmine
Jäätmete sorteerimine ja ümberlaadimine	Jäätmete taaskasutusse suunamine (Otsene)	Ladestavate jäätmete vähendamine, keskkonna saastamise vältimine

5 Keskkonnategevuskava ja -eesmärgid

Keskkonnategevuskava ning -eesmärgid koostatakse arvestades ettevõtte keskkonnapoliitikat ja olulisi keskkonnaaspekte.

Keskkonnavalase poliitika ja eesmärkide sõnastamise ning keskkonnategevuskava koostamise eest vastutab juhtkond ning need vaadatakse üle vähemalt 1 kord aastas.

Tabel 2. Keskkonnaeesmärgid 2025 ja nende tulemused.

Eesmärk: KESKKONNAALASE TULEMUSLIKKUSE PARANDAMINE	
Tulemuslikkuse hindamise põhinäitajad: a) Heitemahtude vastamine heitvee nõuetele; b) Keskkonnaalaste kaebuste puudumine; c) Kehtiv EMAS registreering.	
Võtmetegevused eesmärgi saavutamiseks (nn meetmed)	Saavutatud tulemus 2025 aasta lõpu seisuga
Keskkonnavalase tulemuslikkuse hindamine ja seire.	Vastamine heitvee nõuetele saavutatud. Keskkonnavalaseid kaebusi ei esinenud. EMAS registreering kehtib kuni 15.08.2026. Loodud abitabelid ja regulaarsed ülevaatused on toimunud.
Veeseire toimumine vastavalt loa nõuetele.	Seire on nõuete kohaselt toimunud. Keskkonnaamet muutis 2025 lõpus seireandmeid viidates PVT-le.
Otsida koostööpartnereid ka teadusasutuste hulgast.	Eesti Maaülikooliga koostöö on jätkunud, kes on partneriks analüüside tegemisel, tudengid käivad õppeprogrammide raames prügilas kohapeal ning osalesid sorteerimiseuuringutes.
Proovivõtu ja -analüüsikava koostamine arvestusaasta jooksul läbi viidavate sortimisuuringute jaoks.	Toimib vastavalt loale 1x kvartalis.
Segaolmejäätmete sorteerimissõlme välja ehitamine ja tööle panek	Toimib ja töötab.
Biojätmete depaketeerijaga toodetava pulbi (biomassi) hügieniseerimise võimekuse tekitamine.	Tegevusega sai plaanipäraselt alustatud ning tööd lõppevad mais 2026.
Hüdrantide mõõdistus ja seadustamine.	Tehtud.
Reoveepuhasti renoveerimine.	Tehtud.
Sorteerimisest tulevate ja ladestamisele minevate jäätmete kaalumisevõimekuse tagamine.	Ettevalmistavad ehitustööd plaanipärased.

Amestop OÜ 2025. aastaks püstitatud eesmärgid said valdavalt täidetud.

Tabel 3. Eesmärk ja tegevuskava 2026.

Eesmärk: Kohalduvate keskkonnavalase nõuete täitmine ja keskkonnategevuse tulemuslikkuse parandamine	
Tulemuslikkuse hindamise põhinäitajad: a) Heitemahtude vastamine heitvee nõuetele; b) Keskkonnaalaste kaebuste puudumine; c) Kehtiv EMAS registreering.	
VÕTMEGEVUSED EESMÄRGI SAAVUTAMISEKS (NN MEETMED)	TÄHTAEG
Keskkonnavalase tulemuslikkuse hindamine ja seire.	12.2026
Veeseire toimumine vastavalt loa nõuetele.	12.2026
Otsida koostööpartnereid ka teadusasutuste hulgast.	12.2026
Jäätmekäitlusettevõtte peab koostama proovivõtu ja -analüüsikava arvestusaasta jooksul läbi viidavate sortimisuuringute jaoks.	12.2026
Biojätmete depaketeerijaga toodetava pulbi (biomassi) hügieniseerimise võimekuse tekitamine.	05.2026
Vana seirepuurkavu sulgemine.	09.2026
Sorteerimisest tulevate ja ladestamisele minevate jäätmete kaalumisevõimekuse tagamine.	04.2026

6 Keskkonnategevuse tulemuslikkuse hinnang

6.1 Vee kasutus ja seire

Ettevõttes võetakse põhjavett (va joogivett) prügila seirekaevust VPA-1. Võetud põhjavett kasutatakse WC ja dušši tarbeks. Lubatud veevõtt on kuni 1860 m³/a. Pinnaveett prügila tegevuseks ei kasutata. Lubatud veevõtu kogus on keskkonnakompleksloas tunduvalt suurem, kui veetarbimine eelnevatel aastatel, et vajadusel saaks kasutada puhast vett filtrite pesuks.

Tabel 4. Põhjavee kasutus puurkaevust VPA-1.

VEETARBIMINE (m ³)	2023	2024	2025	Lubatud veevõtt
VPA-1 seirekaevust	37	36	43	1860

Piirkonna põhja- ja pinnavee seisundi hindamiseks teostatakse prügilas regulaarset seiret. Seire käigus võetakse OÜ Keskkonnauuringute Keskuse töötajate poolt prügila keskkonnakompleksloaga kindlaks määratud seirepunktidest veeproove.

Aasta 2025 seiretulemuste põhjal ei tuvastatud selliseid muutusi, mis viitaksid prügila tavapärasest käitamisest tulenevale olulisele negatiivsele mõjule põhja- või pinnaveele. Seire jätkub vastavalt keskkonnakompleksloa tingimustele ning tulemusi kasutatakse nõrgvee käitlemise ja riskide hindamisel.

Alates 08.01.2025 muudeti kompleksloa prügila seirepuurkaevude ja lähimate kaevude seirenõudeid.

6.2 Nõrgvee ja sademevee kogumine

Prügila ladestusalad on ehitatud veekindlana ning vastavalt ehitusajal kehtinud nõuetele. Väljaehitatud süsteemi kohaselt kogutakse kõik jäätmete ladestusalade, käitlusalade ja ladestusalade veed kokku ning suunatakse ühtsesse puhastussüsteemi.

Käitlusalad, kus hoitakse ja käideldakse jäätmeid, mis võivad põhjustada veereostust, on asfaltkattega ning varustatud vee kogumissüsteemiga (ladustusplatsid, kompostiväljak).

Nõrgvee kogumissüsteem algab ladestusalade põhjakonstruktsiooni dreanaaži kihti paigaldatud nõrgvee kogumiseks dreanaažist, millest nõrgvesi juhitakse isevoolse peakollektoriga prügilavee 1700 m³ vett mahutavasse kogumibasseini. Täiendavalt kogutakse kokku jäätmete kogumisplatsi asfaltkatendi pealt sademeveed ning juhitakse platsi üldist langu pidi restkaevu ja seal edasi prügilavee kogumibasseini. Basseinis ühtlustub prügilavee reoainesisaldus ja toimub prügilavee reoainete settimine. Uuel kompostimisväljakult juhitakse sadevesi uude kogumistiiki. Töötajate olmevesi suunatakse samuti nõrgveebasseini ja seal edasi puhastisse.

Tekkinud nõrgvee kogust mõõdetakse puhastisse sissetuleva veekoguste järgi igapäevaselt. Nõrgveepuhastis mõõdetakse automaatselt vee kogust, temperatuuri ja lahustunud hapnikku.

Tabel 5. Puhastisse suunatud nõrgvee kogused aastate kaupa.

HEITVESI (m ³)	2023	2024	2025
Nõrgvee kogus	18 734	17 422	20 121

Alates 08.01.2025 ei ole enam kompleksloaga nr KKL/317215 nõrgvee lubatud vooluhulka määratud.

6.3 Nõrgvee puhastus

Prügila on rajatud selliselt, et tekkiv nõrgvesi käideldakse kohapeal. Ladestusaladelt ja asfaltplatsidelt tulev nõrgvesi ja sadevesi kogutakse kogumistiigis ning puhastatakse pöördosmoosi tehnoloogial põhinevas nõrgveepuhastis. Uus puhasti alustas tööd märtsis alguses 2021 ning ülejäänud nõrgvesi hoiustati uues nõrgveebasseinis ning neljandal ladestusalal, et vältida ladestusala põhjas drenikihiks kasutatud purustatud rehvide võimalikku tuleohtu.

Puhastatud heitvesi on suunatud puhasti juures paiknevasse järelpuhastusbasseini ning seal ülevooluga suublasse. Puhastatud nõrgvesi juhitakse olemasolevasse metsakraavide võrku.

Reoveesette eraldamine toimub puhastusprotsessi käigus ning see pumbatakse tagasi jäätmelademele. Kuivaine eraldust ei toimu. Puhastis on ehitatud välja nii jääkmuda kui heitvee jäätmelademele tagasijuhtimise süsteem, mis läbi on võimalik vältida heitvee suublasse juhtimist puhasti häirete ja remondi korral.

Aastal 2025 ei esinenud nõrgvee osas lubatud saasteainete kontsentratsioonide ületamisi ning tulemuste põhjal toimus nõrgveepuhasti eesmärgipäraselt (vt Tabel 6) ning puhastatud heitvesi vastas kompleksloas määratud piirväärtustele. Nõrgveepuhasti töökindlus on ettevõtte jaoks oluline keskkonnariskide juhtimise tegur, mistõttu jätkatakse puhasti tööparameetrite, reostuskoormuse ja kemikaalikasutuse jälgimist.

Tabel 6. Nõrgveepuhasti töö tulemuslikkus.

NÄITAJA	SISSEVOOL	VÄLJAVOOL	EEMALDUS (%)
BHT7 (mgO ₂ /l)	300	4,8	98,4
Hõljuvaine (mg/l)	380	<2	>99,5
KHTCr (mg/l)	3600	<15	>99,6
Üldfosfor (mg/l)	22	0,23	99,0
Üldlämmastik (mg/l)	1100	24	97,8
Sulfaat (mg/l)	1800	32	98,2
Arseen (µg/l)	26	0,077	99,7
Kaadmium (µg/l)	0,62	<0,01	>98,4
Kroom (µg/l)	730	0,68	99,9
Nikkel (µg/l)	240	0,27	99,9
Plii (µg/l)	9,5	0,11	98,8
Tsink (µg/l)	160	7,7	95,2
Vask (µg/l)	20	1,4	93,0
Elavhõbe (µg/l)	0,062	<0,015	>75,8

Heitvee väljalaskme veeproovide tulemused vastavad kompleksloas määratud lubatud kontsentratsioonidele. Prügila nõrgvee koostis võib oluliselt varieeruda sõltuvalt jäätmete tüübist, vanusest, kliimaatilistest tingimustest ja prügilate haldamise meetoditest.

Aastal 2025 muudeti kompleksloaga nr KKL/317215 saasteainete suurimat lubatud sisaldust (heljum, BHT7, Nüld, vask, tsink). Lisaks muudeti ka nõrgvees seirataavaid komponente ja seire sagedust.

Reostuskoormus määratakse üks kord aasta II kvartalis, kus reoveepuhastisse sisenevast veest võetakse seitse keskmistatud veeproovi ühe nädala kestel igal päeval üks proov (ajal kui reoveepuhasti töötab täiskoormusel) ja fikseeritakse vooluhulk. Reostuskoormust määratakse siseneva reovee BHT₇ alusel.

Suubla mõju piirkonna pinnaveekvaliteedile mõõdeti üks kord aastas. Mõõtmisi teostati Luige peakraavis, mis on ühtlasi prügila piirdekraav, enne ja pärast prügila heitvee loodusesse juhtimispunkti (suubla).

Veeseire tulemusi mõjutab kohati asjaolu, et kuivamatel perioodidel ei ole kraavis piisavalt vett, et see voolaks või puudub see üldse.

Prügilas on kokku kolm settebasseini:

- 1) Nõrgvee basseini – ehitatud vettpidavana. Sadevesi juhitakse asfaltplatsidelt prügila ladestusalade nõrgveega kokku nõrgvee basseini. Võetakse nõrgvee proovid enne puhastamist.
- 2) Puhastatud heitvee basseini – ehitatud vettpidavana. Võetakse heitvee proovid pärast puhastamist.
- 3) Kogumistiik – kuhu juhitakse uuel kompostimisväljakult sadeveed.

6.4 Kemikaalide kasutamine

Torma prügilas kasutatavad ohtlikud kemikaalid:

- 1) Nõrgvee puhastis kasutatavad kemikaalid: RO Cleaner ecoA, RO Cleaner ecoC, Rohib ES, tehniline väävelhape, caustic soda (NaOH).
- 2) Seadmete/masinate hoolduses kasutatavad kemikaalid: Erinevad õlid, jahutusvedelikud, määrded ja aknapesvedelik.

- 3) Diiselmootorit kasutatakse masinate tankimisel prügilas (prügila masinapark). Torma prügila territooriumil asub ka mobiilne tankla.

Kemikaalide kasutamise seotud peamised riskid on lekked, vale hoiustamine ja töötajate ohutus. Riskide vähendamiseks hoitakse kemikaale sobivates mahutites, tagatakse ohutuskaartide olemasolu, peetakse kemikaalide üle arvestust ning töötajaid juhendatakse kemikaalide ohutuks käitlemiseks.

Tabel 7. Kemikaalide kasutamine.

KEMIKAALI NIMETUS	2023	2024	2025	Ühik
RO Cleaner ecoA	6 000	8 000	5 000	kg
RO Cleaner ecoC	1 000	1 000	800	kg
Rohib ES	500	250	150	kg
Tehniline väävelhape	46 524	81 863	99 178	kg
Masinate/seadmete õli	2 744	1 876	1 666	l
Erinevad määrdeid	215	392	270	kg
Diiselmootor-prügilas	104 424	94 004	112 000	l
Aknapesuvedelik	321	405	225	l

Erinevate abimaterjalide kasutamine prügilas on kasvanud, kuna igapäevane tööintensiivsus on suurenenud ja masinapark on laienenud. Samuti jäätmete veoteenuse, traileriveo teenuse jne teenusemahu suurenemisest.

Nõrgvee puhastis kasutatavate kemikaalide kogused (näiteks tehniline väävelhape) on suurenenud, sest eelnevatel aastatel ladestatud jäätmed on jõudmas jäätmelademes siirde- ja anaeroobse hüdroolüüsi staadiumisse. Selles staadiumis muutub jäätmelade järjest hapnikuvaesemaks ning suurenevad muuhulgas BHT ja KHT näitajad, mida jälgitakse nõrgvee ja nõrgveepuhasti seire kaudu.

6.5 Jäätmekäitlus

Prügilas võetakse vastu nii ladestamisele kuuluvaid (segaolmejäätmed, ehituslammutusprahi segu ning asbesti sisaldavad ehitusjäätmed jne) kui ka taaskasutamiseks mõeldud jäätmeid. Käitlemise käigus sorteeritakse materjaliliigipõhiselt eraldi plast, kile, metall jne ning materjalid antakse taaskasutamiseks edasi teistele jäätmekäitlusettevõtetele. Jäätmetekitajate poolt liigiti kogutud taaskasutusse minevatest jäätmetest võetakse vastu veel puidujäätmeid (peamiselt vanamööbel), bioloogilisi jäätmeid, vanarehve, elektroonikajäätmeid, ehituslammutusjäätmeid ning ohtlikke jäätmeid. Need jäätmed antakse taaskasutuseks edasi erinevatele käitlusettevõtetele. Vastuvõetud jäätmeliikide ja – koguste registreerimiseks kasutatakse autokaalu ning spetsiaalset arvutiprogrammi.

Prügila igapäeva tööde käigus ja lammutustööde teenuse osutamisel tekivad ohtlikke aineid sisaldavad kaltsud, määrdeõlid, erinevad pakendid, akud, tellised, ehitusjäätmete segud, puit, klaas, asbesti sisaldavad jäätmed, metallid jne (sekundaarne teke). Sekundaarse tekkega jäätmed sorteeritakse ja antakse üle vastavale jäätmekäitlusettevõttele (näiteks ohtlikud jäätmed), ladestatakse (näiteks asbest jäätmed) või taaskasutatakse (näiteks mitteohtlikud ehitusjäätmed).

Tabel 8. Prügilasse sissetoodud jäätmed ja sekundaarne teke.

TOORE (tonni)	2023	2024	2025
Jäätmed kodumajapidamistest	1 167	1 316	1 386
Jäätmed teistelt ettevõtetest	49 442	56 620	66 342
Sekundaarne teke	4 093	2 810	4 268

Vastuvõetavate jäätmete maht sõltub üldise jäätmeturu situatsioonist, ehk siis sellest kellele jäätmevedajad jäätmeid üle annavad.

Sekundaarse tekkega jäätmete all mõeldakse siinkohal ettevõtte tegevusest tekkinud jäätmeid (Andmed: Jäätmearuanne 2023, 2024, 2025).

Tabel 9. Prügila jäätmekäitlus tegevuse käigus tekkinud jäätmed

JÄÄTME TE LIIK (tonni)	2023	2024	2025
Puit	670	0	414
Klaas	0	4	5
Raud ja teras	65	100	96
Kivid ja pinnas	0	53	0
Metallid	0	0	0
Prügi (segaolmejäätmete) sortimisjäädgid	688	579	392
Ohtlikud jäätmed	2	1	4
Värvijäätmed	7	0	0
Paber- ja kartongpakendid	100	78	39
Plastpakendid	20	21	43
Kasutuselt kõrvaldatud elektri- ja elektroonikaseadmed, kodumasinad, seadmed	57	12	13
Purustatud rehvid	0	0	0
Vanarehvid	9	140	2
Biologunevad jäätmed	299	424	2109
Praakkompost	2 178	1 399	671

Aastal 2024 on sekundaarsete jäätmetena suurenenud eelõige biologunevad jäätmed. Biologunevate jäätmete hulk on ka summaarselt suurenenud, sest alates 01.01.2024 peab kinnistutel olema biojäätmete jaoks eraldi kogumismahuti.

Raud ja teras, kivid ja pinnas, plastpakendid, vanarehvide, klaasi kogused on samuti suurenenud ning see on tulenenud järjest intensiivsema jäätmete prügilas kohapealse sorteerimisega.

Sekundaarsete jäätmete koguste suurenemine ja vähenemine sõltuvad lammutatavatest objektidest. Sekundaarsed jäätmed tekivad ettevõtte pakutava lammutusteenuse käigus. Ettevõtte enda tegevusega ei teki olulisi jäätmeid.

Tabel 10. Prügilas kõrvaldatud (ladestatud) jäätmed.

KÕRVALDATUD (LADESTATUD) JÄÄTME D (tonni)	2023	2024	2025
Prügilas kõrvaldatud (ladestatud) jäätmed	38 324	39 417	49 470

Tabel 11. Jäätmete taaskasutamine ja andmine teistele ettevõtetele.

JÄÄTME D VÄLJA (tonni)	2023	2024	2025
Taaskasutatud jäätmete kogus	7 258	20 062	5 653
Teistele ettevõtetele	9 006	7 076	11 772

Taaskasutatud jäätmete kogus suurenes 2024. aastal oluliselt, kuna ladestusalade ehitus- ja sulgemistööl kasutati suuremas mahus sekundaarseid materjale. 2025. aastal selliseid töid samas mahus ei toimunud ning seetõttu vähenes taaskasutatud jäätmete kogus. Taaskasutuse näitaja sõltub seega lisaks vastuvõetud jäätmete koostisele ka konkreetse aasta ehitus-, sulgemis- ja korrastustöödest.

6.5.1 Jäätmelademe seireandmed

Aastal 2025 mõjutab jäätmekäitlust eelkõige biojäätmete liigiti kogumise ja käitlemise mahu kasv, jäätmete sorteerimise ja depaketeerimise arendamine ning vajadus tagada ladestatavate jäätmete prügilakõlblikkus. Ettevõtte jätkas jäätmete suunamist taaskasutusse ning ladestatavate jäätmete vähendamisele suunatud tegevusi.

Jäätmelademe seireks teostatakse iga-aastaselt kõikide jäätmelademe geodeetiline mõõdistamine.

Jäätmelademe seireks teostatakse iga-aastaselt kõikide jäätmelademe geodeetiline mõõdistamine. Torma prügilala ladestusalade mõõdistus teostati 30.12.2025. Mõõdistatud maa-ala suurus on ca 4,3 ha. 2025. aastal ladestati 51 300 m³ jäätmeid, massina 49 470 tonni, mis teeb arvutuslikuks ladestatud jäätmete erikaaluks 0,96 t/m³. Alates

2001. aastast on Torma prügilasse ladestatud 493 873 tonni jäätmeid ning arvestades kogu möödistanud mahtu, on kogu ladestatud jäätmete tihedus 1,06 t/m³, mis ületab tuntavalt kehtestatud piirmäära (vähemalt 0,90 t/m³). Ladestamiseks vaba mahtu on Torma prügilas 2025. aasta lõpuseisuga 292 460 m³ ~ ca 311 598 tonni.

Tabel 12. Ladestuslase mahtude muutused prügilas.

Kuupäev	Projektijärgne maht (m ³)	Möödistatud maht (m ³)	Mahu aastane muutus (m ³)	Maht kuni ladestusalade täitumiseni (m ³)
2021 detsember	391 618*	292 678	44 091	98 940
2022 detsember	391 618	340 200	47 520	52 418
2023 detsember	391 618	375 140	34 940	16 478
2024 detsember	756 000**	412 240	37 100	343 760
2025 detsember	756 000	463 540	51 300	292 460

* 2021 aastal võeti kasutusse Torma prügila neljas ladestusala ning suurenes prügila projektijärgne maht.

** 2024 aastal valmis 5.1 ladestusala ning suurenes prügila projektijärgne maht.

6.5.2 Kompostimine

Töödeldavaks jäätmematerjaliks on võrepraht, püünise- või septikusetted, haljastusjätmed, kanalisatsioonipuhastusjätmed ja puidujätmed.

Kompostimisel kasutatakse aunkompostimist, kus töödeldavale jäätmematerjalile (n. rooveesete) lisatakse turvast, põhku, tuhka, puukoort jne. Kompostimisel kasutatakse spetsiaalset aunasegajat, mis võimaldab kompostiauna moodustada, läbi segada, niisutada ning katta spetsiaalse kattega. Eeltoodu võimaldab kontrollida ja pidevalt reguleerida kompostimisprotsessi ning tekkivaid heiteid. Kompostimiseks purustatakse jäätmed võimalikult ühtlaseks massiks, segatakse juurde erinevaid lisaaineid ning moodustatakse jäätmetest aunad. Tavaliselt on kompostiaunad 1,5-2,5 m kõrgused, 3-6 m laius ning 30-40 m või pikemad (sõltub kompostiplatsi suurusel ja jäätmete kogusest).

Aunkompostimine toimub kompostimise väljakul, mille suurus on ca 2 100 m² ning aktiivses kompostimisega seotud kasutuses võib sellest olla ca 90 % ehk ca 1 900 m². Aastas suunatakse kompostimisele maksimaalselt 5000 tonni jäätmeid millest ligikaudu aktiivne (komposteeritav) osa võib moodustada ligikaudu 4125 tonni aastas. Aktiivsest kompostimisprotsessist eraldub soojust, CO₂, veeauru, ammoniaaki ja mitmesuguseid orgaanilisi ühendeid. Aunkompostimisel on saasteainete eraldumine intensiivsem aunade segamisel.

Hügieniseerimist vajavate jäätmete (III kategooria) vastuvõtu järgselt segatakse jäätmed tugiainega eelkompostimisväljakul (lisatakse ca 30% tugiainet), misjärel jääde segatuna tugiainega laetakse hügieniseerimisreaktorisse EnviCont 2000D. Segu ventilaatoriga aereerides tõuseb komposti temperatuur mõne päeva kuni nädalaga vähemalt 70 C kraadini, mille fikseerib excel programmiga varustatud protsessor. Seejärel kallatakse kaalumisjärgselt hügieniseeritud mass kompostiplatsile.

Kompostimisväljaku põhi on vett mitteläbilaskev. Toimub nõrgvee ja sademevee kogumine kompostimisplatsilt. Plats on rajatud selliselt, et on võimalik omavahel eraldada jäätmete kokku puutunud ning puhast sademevett. Samuti on võimalik kompostiaunad paigutada selliselt, et must protsessivesi ei puutuks kokku tugiainetega ja valmis kompostiga. Kõik töödeldavad jäätmed läbivad eelkontrolli ning vajadusel eelsortimist.

Biologunevate jäätmete depaketeerimine käigus eraldatakse spetsiaalsel depaketeerimisliinil biojätmed nende pakendistest ja võõristest. Tegevuse tulemusel saadakse eraldatud bioloogiline jäätmemass (nn. pulp), mille veesisaldus on prognoositavalt 20% ning võõrised alla 1%.

Pulp kogutakse 25 m³ mahutisse, kust mahuti täitudes pumbatakse see otse paakautosse ning viiakse biogaasijaama. Tekkivad võõrised kogutakse pakendikonveieri all olevasse multilift konteinerisse ning sõltuvalt materjali kvaliteedist suunatakse kas Iru jäätmepeletustehasesse, plastitööstlustusettevõtetele või ladestamisse Torma prügilas. Eraldiseisvat täiendavat ladustamist ei toimu.

Arvutuslikult heiteallikate koosmõju korral esineb lõhnahäiringu tase (0,25 OU/m³) 15% aasta lõhnatundidest maksimaalse ulatusega ca 655 m kaugusel tootmisala põhja ja ida piirist. Lähimate eluhoonete juures jääb lõhnahäiringu tase 15% aasta lõhnatundidest väiksemaks kui 0,1 OU/m³ (Hendrikson ja Co, 2019). Lääne- ja lõunasuunas piirdub lõhnaainete levik oluliselt väiksema alaga. Seega ei oma lõhn negatiivset mõju piirkonna keskkonnaseisundile tasemel, mis vajaks täiendavaid vähendusmeetmeid.

Kompostimise protsessi jälgimiseks on soetatud käsimõõtmise vahendid, mis võimaldab paremini käitlusprotsesse juhtida.

Kompostimise protsessi jälgimiseks täidetakse Kompostimispäevikut, kuhu märgitakse komposti tugiainete kogused, materjali sisend ja komposti müük. Lisaks märgitakse komposti valmistamise kuupäev, mõõdetud aunade temperatuur ja segamise aeg. Komposti päevikut täidetakse vastavalt segamise toimumise sagedusele. Segamine toimub 1-2 x nädalas, et saavutada 70° temperatuur.

6.5.3 Tuhajäätmete käitlemine

OÜ Amestop on kantud väetise käitlejana väetise registrisse nr 1405 (Liik: tuhaväetis (26219000); Koostis: neutraliseerimisvõime (Ca) 13,4 %). Kasutatavaks materjaliks on turba ja puidu põletamise tuhajäätmed, kuni 10 000 t/a. Käitlemise tulemuseks on väetisenõuetele vastav tuhaväetis.

6.5.4 Jäätmete prügilakõlblikkuse määramine ja võetud proovide analüüsi tulemused

Torma prügilas kasutatakse olmejäätmete koostise analüüsimisel partnerina Eesti Maaülikooli, et tagada uuringu sõltumatud ning leida koostöös akadeemiliste spetsilistidega järjest paremad lahendused jäätmete järeltöötlemise võimaluste arendamisel. 2025.a. teostati kokku 7 sortimisuuringut.

Torma prügilas käideldavad jäätmed erinevad ülერიigilise uuringu kohastest keskmistest segaolmejäätmetest. Tähelepanuväärne on ka erinevus proovide osas, mis on Jõgeva ja Mustvee piirkonna korraldatud jäätmeveo segaolmejäätmed, kus on oluliselt vähem köögi- ja sööklajajäätmeid. Veel 2023. aastal on neid segaolmejäätmetes üle 16%, nüüd kuni 8%. Siin on tõenäoliselt positiivne mõju olnud korraldatud jäätmeveo muutustel biojäätmete osas. Töödeldud jäätmetes köögi- ja sööklajajäätmeid praktiliselt puudusid.

Analüüsides selgus, et prügilasse jõudnuna on oluliselt muutunud jäätmete kvaliteet paberi- ja papi osas, mis on selleks ajaks lagunenenud sedavõrd, et neid ei ole võimalik enam sortimisel eristada. Samuti eraldatakse nimetatud fraktsiooniga materjale, mis lagunevad väga aeglaselt või ei lagune üldse (eraldatakse paber- ja papp-pakend, pehmepaber, kontoripaber, ajalehed ja ajakirjad, tetrapak jms). Samas on meetodikakohaselt hinnatud see fraktsioon 100%-liselt biolagunevaks, õige määr peaks olema ca 80%.

6.6 Energiakasutus

Prügilas kasutatakse elektrienergiat tööruumide kütmiseks, olmevee soojendamiseks ja valgustuseks. Lisaks tarbib elektrit ka nõrgveepuhasti.

Torma prügilasse 1. ladestusala peale on paigaldatud 50kW päikseelektrijaama. Päiksepaneelide koguvõimsus on 59,4 kW (180 x 330 W päiksepaneelid). Kaldenurk maapinna suhtes on 30 kraadi. Aastane ligikaudne energiatoodang on ~ 56 MWh. Prügilas kasutatakse elektrienergia tootmiseks päikeseenergiast elektrienergia tootmise süsteemi.

Tabel 13. Prügilas energiakasutus.

ENERGIA (kWh)	2023	2024	2025
Elektrienergia tarbimine kokku	276 969	287 067	364 000
sh taastuenergia (päikesepark) osakaal	14%	16%	35%

Elektrienergia kasutamine suurenes 2025. aastal peamiselt biojäätmete käitlemismahu kasvu, võõraste eraldamise, jäätmete ümbertöötlemise, sorteerimise ja depaketeerimise intensiivistumise tõttu. Samal ajal suurenes oluliselt taastuenergia kasutamine osakaal tänu täiendava päikesepargi ja akupanga töölerakendamisele.

6.7 Prügilagaasi kogumine ja põletamine.

Torma prügilas on välja ehitatud aktiivne prügilagaasi kogumissüsteem läbi horisontaalse gaasikogumise võrgustiku. Kogutud gaas põletatakse küünalpõletis. Prügilagaasi kogust mõõdetakse spetsiaalse gaasimõõturiga gaasijaamas. Gaasipõletamine toimub automaatselt ning põlemisprotsess vältab igapäevaselt kuni gaasi olemasolu lõpuni, misjärel põletis kustub. Kogutud gaas põletatakse küünalpõletis.

Gaasipõleti võimsus on 1,17 MWh. Heiteallika kood: HEIT0009353 - Torma prügila põleti (Nr 32). Ava läbimõõt 0,41 m; väljumiskõrgus 21 m; temperatuur 500 kraadi. Lubatud heitkoguste (LKH) projekti alusel õnnestub arvestuslikult koguda ja põletamisele suunata ligikaudu 75 % kogu ladestusalas tekkinud gaasi kogusest, selle hinnanguline kogus on ca 2 896 871 Nm³ /a.

Uuenenud LHK projektiga muudeti ka alates 08.01.2025 lubatud saasteainete heitkoguseid.

2025.a koguti 16 453 m³ prügilagaasi, mis on oluliselt vähem kui eelneval aastal. 2024.a. koguti prügilast 295 449 m³ prügilagaasi ~ ca 33 m³/h, 2023 aastal oli kogus 48 648 m³ ~ 5,6 m³/h.

2025. aastal vähenes kogutud prügilagaasi kogus võrreldes 2024. aastaga, kuna gaasi kogumise intensiivsust vähendati teadlikult ladestu stabiilsuse ja gaasikogumissüsteemi töörežiimi optimeerimiseks. Muudatuse mõju hinnatakse prügilagaasi seire, hajusheite arvestuse ja välisõhu aruandluse kaudu. Ettevõtte hinnangul ei toonud tegevus kaasa välisõhu saasteainete piirnormide ületamist, kuid prügilagaasi kogumise tõhusus jääb oluliseks jälgitavaks keskkonnaaspektiks.

Tabelis 14 on toodud välja kõikide saasteainete heitkogused tootmisterritooriumi kõikidest heite allikatest kokku.

Torma prügila tegevus ei toonud kaasa piirnormide ületamisi saasteainete välisõhku emiteerimisel.

Prügilagaasi kogust mõõdetakse spetsiaalse gaasimõõturiga gaasijaamas. Gaasipõletamine toimub automaatselt ning põlemisprotsess vältab igapäevaselt kuni gaasi olemasolu lõpuni, misjärel põleti kustub.

6.8 Bioloogiline mitmekesisus

Bioloogilist mitmekesisust väljendatakse Torma prügilas maakasutuse kaudu (täis ehitatud ala versus kogu territooriumi suurus). Kinnistusraamatu andmetel on territooriumi pindala kokku 25,63 ha („Torma prügila“ katastriüksus 6,19 ha, „Raua“ katastriüksus 14,11 ha ja „Prügila“ katastriüksus 5,33 ha) ning maaüksuste sihtotstarbeks on määratud jäätmeohaldamaa. Kogu Torma prügila territooriumist on kasutuses 23,1 %.

Territooriumil asuvad:

- 1) Neli ladestusala. Täitunud ladestusaladel teostatakse sulgemistoiminguid vastavalt kinnitatud sulgemiskavale;
- 2) kolm settetiiki (kaks platsi- ja nõrgvee kogumiseks ning üks puhastatud heitveele);
- 3) jäätmete käitlusaladena asfaltplatsid (sh kompostimisalad);
- 4) nõrgveepuhasti (bioloogilis-keemilisele puhastile lisaks pöördosmoospuhasti);
- 5) jäätmete töötlemishoone;
- 6) kaalumaja jm abihooned.

2023.a. tegeleti täitunud ladestusalade sulgemisega, ehitati välja 4. ladestusala gaasikogumissüsteem, taaskasutusvälja ehitati välja ajutise laoplatina kasutusele võtmiseks (rentimiseks), 5. ladestusala ehituse ettevalmistavad tegevused (raadamine, kasvupinnase ära vedu, maakivide ära vedu jne. Suur rõhk oli 2023.a. tehnika uuendamisel.

2024. a. tegeleti täitnud ladestusalade sulgemisega ning ehitati välja viienda ladestusala esimene etapp.

2025. a toimus ettevõtte tegevus olemasoleval jäätmeohaldla maal ning maakasutuses olulisi muutusi ei toimunud. Seetõttu ei ole aruandeperioodil tuvastatud uut olulist mõju bioloogilisele mitmekesisusele. Olulisemaks jääb olemasolevate ladestusalade järkjärguline sulgemine ja korrastamine vastavalt sulgemiskavale.

7 Keskkonnategevuse tulemuslikkuse näitajad

Keskkonnatulemuslikkuse põhinäitajatest esitatakse energiatõhusus, materjalitõhusus, vesi, jäätmed, bioloogiline mitmekesisus ja heitmed. Jäätmete kohta esitatakse info nii vastuvõetud, taaskasutatud, ladestatud, eksporditud, teistele ettevõtetele antud kui ka ettevõtte enda tegevuses tekkinud jäätmete kohta.

Välja on jäetud jäätmete vedu ning teenusena pakutavad kaeve- ja lammutustööd, kuna keskkonnajuhtimissüsteem hõlmab ainult jäätmekäitluskohaga seotud tegevusi.

Iga põhinäitaja koosneb järgmistest elementidest:

- 1) arv A, mis tähistab kogu aastast sisendit/mõju asjaomases valdkonnas;
- 2) arv B, mis näitab ettevõttes vastuvõetud jäätmete aastast kogust (tonnides), ning
- 3) arv R, mis tähistab suhtarvu A/B.

Iga organisatsioon esitab aruande iga näitaja kõigi kolme elemendi kohta ning väikeste väärtuste tõttu on osad näitaja ümardatud nullini.

Kuna ettevõtte põhitegevus on jäätmete vastuvõtt ja käitlemine, kasutatakse suhtarvude arvutamisel näitajana B vastuvõetud jäätmete aastast kogust tonnides. See võimaldab hinnata keskkonnamõju ja ressursikasutust seotuna käitlusmahuga. Vastuvõetavate jäätmete maht sõltub üldise jäätmeturu situatsioonist, ehk siis sellest kellele jäätmevedajad jäätmeid üle annavad.

Ettevõtte keskkonnategevuse tulemuslikkust näitavad nii põhinäitajate tulemused, seatud keskkonnavalaste eesmärkide saavutamine, vastavus õigusaktidele kui ka ettevõtte panus keskkonnahariduse edendamiseks.

Elektrienergia kasutamine suurenes 2025. aastal nii absoluutnäitajana kui ka vastuvõetud jäätmete tonni kohta. Kasv on seotud eelkõige biojäätmete käitlemise mahu suurenemise, depaketeerimise, võõriste eraldamise ja sorteerimise intensiivistumisega. Seetõttu ei viita elektritarbimise kasv üksnes energiatõhususe halvenemisele, vaid ka tehnoloogiliselt aktiivsemale jäätmekäitlusele. Positiivse arenguna suurenes samal ajal oluliselt taastuvenergia kasutamine päikesepargi ja akupanga tööle rakendamise tulemusena.

Veekasutus jäi 2025. aastal jätkuvalt väga väikeseks ning suurenemine võrreldes 2024. aastaga ei mõjutanud oluliselt suhtelist tulemuslikkuse näitajat. Vett kasutatakse peamiselt olmeliseks otstarbeks ja vajadusel puhasti tööga seotud tegevusteks, mistõttu ei ole veekasutus ettevõtte peamine keskkonnamõju valdkond.

Nõrgveepuhastis kasutatavate kemikaalide, eelkõige väävelhappe, kasutus suurenes 2025. aastal oluliselt. Kasvu põhjuseks oli vajadus tagada pöördosmoospuhasti stabiilne töö ja puhastatud heitvee vastavus kompleksloa nõuetele. Kuigi kemikaalide kasutus suurenes, tuleb seda hinnata koos puhasti tulemuslikkusega (vt Tabel 6). 2025. aastal ei esinenud kompleksloas määratud heitvee piirväärtuste ületamisi ning puhastatud heitvesi vastas nõuetele. Seetõttu käsitletakse kemikaalide kasutuse kasvu kontrollmeetmena, mille eesmärk oli vähendada võimalikku mõju pinna- ja põhjaveele.

Jäätmekäitluse tulemuslikkuse hindamisel tuleb arvestada, et taaskasutatud jäätmete kogus sõltub lisaks vastuvõetud jäätmete koostisele ka konkreetset aastal toimuvatest ladestusalade ehitus- ja sulgemistöödest. 2024. aastal mõjutasid taaskasutuse mahtu suuremas ulatuses ladestusala ehituse ja sulgemisega seotud mineraalsete materjalide ning sekundaarsete jäätmete kasutamine. 2025. aastal selliseid töid samas mahus ei toimunud, mistõttu vähenes taaskasutatud jäätmete kogus, kuigi vastuvõetud jäätmete kogumaht suurenes.

Positiivse arenguna suurenes 2025. aastal oluliselt biolagunevate jäätmete käitlusmaht. See viitab biojäätmete liigiti kogumise mõju suurenemisele ning loob eelduse biojäätmete paremaks ringlussevõtuks. Samal ajal suurendab biojäätmete mahu kasv vajadust tagada depaketeerimise, võõriste eraldamise, kompostimise ja lõhnahäiringute ohje piisav võimekus ning selleks ehitatakse välja biojäätmete hügieniseerimise võimekus, mis on vajalik III kategooria biojäätmete nõuetekohaseks käitlemiseks.

Bioloogilise mitmekesisuse näitaja jäi 2025. aastal sisuliselt stabiilseks, kuna tegevus toimus olemasoleval jäätmehooldla maal ning maakasutuses olulisi muutusi ei toimunud. Oluliseks jääb ladestusalade järkjärguline sulgemine ja korrastamine vastavalt sulgemiskavale.

Ettevõtte hinnangul olid olulised keskkonnariskid 2025. aastal kontrolli all, kuid jätkuvalt vajavad tähelepanu nõrgveepuhasti töökindlus, biojäätmete käitlemise kasv ja prügilagaasi kogumise tõhusus.

Tabel 14. Keskkonnatulemuslikkuse näitajad.

SISSE-VÄLJA VOOG	2023	2024	2025	Ühik	2023	2024	2025
	A (aastane sisend)	A (aastane sisend)	A (aastane sisend)		Suhtarv R (A/B)	Suhtarv R (A/B)	Suhtarv R (A/B)
Vastuvõetud jäätmete kogus (B)	50 586	57 937	67 710	t			
ENERGIA							
Elekter (sisseostetud)	242	240	364	MWh	0,005	0,004	0,005
Taastuvenergia (päiksepargist)	35	47	190	MWh	0,001	0,001	0,003
VEETARBIMINE							
VPA-1 seirekaevust	37	36	43	m ³	0,001	0,001	0,001
KASUTATUD ABIMATERJAL							
Diiselmootor-prügilas	104 424	94 004	112 000	l	2,064	1,623	1,654
Masinate/seadmete õli	2 744	1 876	1 666	l	0,054	0,032	0,025
Jahutusvedelikud	220	790	180	l	0,004	0,014	0,003
Erinevad määrded	215	392	270	kg	0,004	0,007	0,004
Aknapesuvedelik	321	405	225	l	0,006	0,007	0,003
Naatriumhüdroksiid	0	0	0	kg	0,000	0,000	0,000

SISSE-VÄLJA VOOG	2023	2024	2025	Ühik	2023	2024	2025
	A (aastane sisend)	A (aastane sisend)	A (aastane sisend)		Suhtarv R (A/B)	Suhtarv R (A/B)	Suhtarv R (A/B)
Väävelhape	46 524	81 863	99 178	kg	0,920	1,413	1,465
Rohib	500	250	150	kg	0,010	0,004	0,002
Cleaner C	1 000	1 000	800	kg	0,020	0,017	0,012
Cleaner A	6 000	8 000	5000	kg	0,119	0,138	0,074
Põhk	350	13	392	m ³ /a	0,007	0,003	0,006
Bentoniit	0	15 140	0	m ²	0,000	0,261	0,000
Puukoor	0	234	0	m ³ /a	0,000	0,004	0,000
Saepuru	172	337	0	m ³ /a	0,003	0,006	0,000
Mineraaljäätmed	1 368	9 632	1 840	m ³ /a	0,027	0,166	0,027
Tuhajäätmed	899	202	300	m ³ /a	0,018	0,003	0,004
Rehvipuru 19 12 04 01	600	5 104	0	t/a	0,012	0,088	0,000
Ehitusmaterjalid (liiv, killustik),	1 311	5 148	370	t/a	0,026	0,089	0,005
JÄÄTMED SISSE							
Jäätmed kodumajapidamistest	1 168	1 316	1 386	t	0,023	0,023	0,020
Jäätmed teistelt ettevõtetelt	49 442	56 621	66 342	t	0,977	0,977	0,980
ETTEVÖTTES TEKINUD JÄÄTMED							
Sekundaarne teke (ettevõtte tegevusest)	4 093	2 810	4 268	t	0,081	0,048	0,063
Vanarehvid	9	140	2	t	0,000	0,002	0,000
Betooni-, tellise-, plaadi- või keraamikatootesegud	0	0	263	t	0,000	0,000	0,004
Puit	670	0	414	t	0,013	0,000	0,006
Klaas	0	4	5	t	0,000	0,000	0,000
Raud ja teras	65	100	96	t	0,001	0,002	0,001
Kivid ja pinnas	0	53	0	t	0,000	0,001	0,000
Metallid	0	0	0	t	0,000	0,000	0,000
Segaolmejäätmete sortimisjääd	688	579	392	t	0,014	0,010	0,006
Praakkompost	2 178	1 399	671	t	0,043	0,024	0,010
Ohtlikud jäätmed	2	1	4	t	0,000	0,000	0,000
Värvijäätmed	7	0	0	t	0,000	0,000	0,000
Paber- ja kartongpakendid	100	78	39	t	0,002	0,001	0,001
Plastpakendid	20	21	43	t	0,000	0,000	0,001
Metallpakend	0	0	1	t	0,000	0,000	0,000
Kasutuselt kõrvaldatud elektri- ja elektroonikaseadmed, kodumasinad jms	57	12	13	t	0,001	0,000	0,000
Biolagunevad jäätmed	299	424	2109	t	0,006	0,007	0,031
HEIDE ÖHKU							
Prügilagaasi kogus	48 648	295 449	16 452	m ³	0,962	5,099	0,243
CH4 (CO ₂ ekvivalendina)	0	0	0	t	0,000	0,000	0,000
CO	0	0	0	t	0,000	0,000	0,000
NO ₂	0	0	0	t	0,000	0,000	0,000
Toorbensiin	0	0	0	t	0,000	0,000	0,000
Süsinikmonooksiid	0,085	0,524	0,0111	t	0,009	0,000	0,000
Vääveldioksiid	0,004	0,027	0,0016	t	0,000	0,000	0,000
Lämmastikdioksiid	0,0004	0,1531	0,0158	t	0,000	0,000	0,000
Vesiniksulfiid	0,052	0,0016	0,0003	t	0,000	0,000	0,000
MNVOC	15,004	0,461	0,2285	t	0,000	0,000	0,000
Tahked osakesed, summaarsed	0,0003	0,0016	0,0001	t	0,000	0,000	0,000
Peened osakesed (PM10)	0,0003	0,0016	0,0001	t	0,000	0,000	0,000
Eriti peened osakesed (PM2,5)	0,0003	0,0016	0,0001	t	0,000	0,000	0,000
Metaan (CO ₂ ekvivalendina)	6 686,9	200,483	8,370	t	0,132	0,003	0,000
Süsinikdioksiid (CO ₂ ekvivalendina)	11 167	8 936	32	t	0,221	0,154	0,000
Dilämmastikoksiid (tööstus)	0,044	0	0,054	t	0,000	0,000	0,000
Ammoniaak	1,528	0	1,822	t	0,000	0,000	0,000
HEITVESI							
Nõrgvee maht	16 769	17 422	20 121	m ³	0,000	0,000	0,297
BHT (a keskmine)	12,200	5,533	5,080	mg/l	0,000	0,000	0,000

SISSE-VÄLJA VOOG	2023	2024	2025	Ühik	2023	2024	2025
	A (aastane sisend)	A (aastane sisend)	A (aastane sisend)		Suhtarv R (A/B)	Suhtarv R (A/B)	Suhtarv R (A/B)
KHT (a keskmine)	32	25,6	12,285	mg/l	0,000	0,000	0,000
pH (a keskmine)	7,725	7,575	8,060	mg/l	0,000	0,000	0,000
HA (a keskmine)	12,350	10,333	3,157	mg/l	0,000	0,000	0,000
Üld N (a keskmine)	18,400	26,400	23,142	mg/l	0,000	0,000	0,000
Üld P (a keskmine)	3,180	0,216	0,161	mg/l	0,000	0,000	0,000
NO3 (a keskmine)	0,430	0,151	4,000	mg/l	0,000	0,000	0,000
Naf (a keskmine)	0,015	0,015	0,000	mg/l	0,000	0,000	0,000
Fen1 (a keskmine)	0,002	0,004	0,000	mg/l	0,000	0,000	0,000
Fen2 (a keskmine)	0,005	0,005	0,000	mg/l	0,000	0,000	0,000
SO4 (a keskmine)	38,50	41,857	32,000	mg/l	0,001	0,001	0,000
As	0,141	0,164	0,062	mg/l	0,000	0,000	0,000
Sn	0,500	0,500	n/a	mg/l	0,000	0,000	0,000
Cd	0,010	0,010	0,000	mg/l	0,000	0,000	0,000
Cr	0,892	1,174	0,507	mg/l	0,000	0,000	0,000
Cu	0,647	0,693	0,657	mg/l	0,000	0,000	0,000
Hg	0,015	0,017	0,034	mg/l	0,000	0,000	0,000
Ni	0,262	0,316	0,193	mg/l	0,000	0,000	0,000
Pb	0,130	0,192	0,062	mg/l	0,000	0,000	0,000
Zn	3,167	4,300	5,125	mg/l	0,000	0,000	0,000
KÕRVALDATUD (LADESTATUD) JÄÄTMED							
Kokku	38 324	39 417	49 470	t	0,758	0,680	0,731
KAUBAD JA TEENUSED							
Taaskasutatud jäätmete kogus	7 258	20 061	5 653	t	0,143	0,346	0,083
Teistele ettevõtetele	9 006	707	11 772	t	0,178	0,122	0,174
MAA KASUTUS							
Hoonestatud maa ala kokku	611,4	611,4	611,4	m2	0,012	0,011	0,009
Ladestusala nr. 1	6 800	6 800	6 800	m2	0,134	0,117	0,100
Ladestusala nr. 2	15 800	15 800	15 800	m2	0,312	0,273	0,233
Ladestusala nr. 3	10 600	10 600	10 600	m2	0,210	0,183	0,157
Asfaltplatsid	4 963	4 963	4 963	m2	0,098	0,086	0,073
Kompostimisväljak	5 607	5 607	5 607	m2	0,111	0,097	0,083
Ladestusala nr. 4	14 831	14 831	14 831	m2	0,293	0,256	0,219
Ladestusala nr. 5-1	n/a	13 000	13 000	m2	0,000	0,224	0,192
Territoorium kokku	256 300	256 300	256 300	m2	5,067	4,424	3,785
Täis ehitatud ala v kogu territoorium	23,1	28,2	28,2	m2	0,000	0,000	0,000

8 Muud keskkonnategevuse tulemuslikkusega seotud ajaolud

8.1 Sotsiaalne vastutus

Amestop OÜ soovib anda omapoolse panuse keskkonnahariduse edendamiseks ja panustada ühiskondlikesse tegevustesse ka väljaspool oma tegevust. Korraldatakse huvilistele ekskursioone prügila töö tutvustamiseks. Tehakse koostööd Eesti Maaülikooliga (Mait Kriipsalu).

- 2023 teostati kolm sorteerimisuringut koostöös Maaülikooliga.
- 2024 jätkati koostööd Eesti Maaülikooliga ja tihendada sortimisuringute teostamist.
- 2025 koostöös Eesti Maaülikooliga on jätkunud, kes on ettevõttele partneriks analüüside tegemisel, tudengid käivad õppeprogrammide raames prügilas kohapeal ning osalesid sorteerimisuringutes.

Prügila külastuste ja koostöö kaudu Eesti Maaülikooliga aitab ettevõtte suurendada teadlikkust jäätmekäitluse, liigiti kogumise, ringmajanduse ja prügila keskkonnamõtjude kohta. Selline tegevus toetab EMAS põhimõtet avatud suhtlusest avalikkuse ja huvipooltega.

Toetatakse Jõgeva Motokrossi.

Ettevõtte on Eesti Ringmajanduse Ettevõtete Liidu liige.

8.2 Töötajate kaasamine

Väliste huvipoolte teavitamine keskkonnaaspektidest toimub ettevõtte kodulehel esitatava Keskkonnaaruande kaudu.

Informatsioon ettevõtte oluliste keskkonnaaspektide kohta on töötajatele kättesaadav sisevõrgus. Juhtimissüsteemi toimivuse tagamiseks viib ettevõtte juhtkond vähemalt kord aastas läbi sisekoolituse tervele kollektiivile, kus tuletatakse meelde ettevõtte tegevust reguleerivate õigusaktide ja standardite nõuded, samuti juhtimissüsteemi protseduuride ja juhendite nõuded.

9 Keskkonnavalased õiguslikud nõuded

Keskkonnavalases tegevuses võtame arvesse nii Euroopa Liidu poolt välja antud määrusi ja direktiive kui ka Eestis kehtivaid õigusakte. Lisanduvad veel ka kohaliku omavalitsuse nõuded.

Euroopa Liidu nõuetest järgitakse:

- 1) PVT-alased järeldused jäätmekäitluse jaoks (jõustumise kuupäev 17.08.2022);
- 2) BAT (Best Available Techniques) Reference Document for Waste Treatment (jõustumise kuupäev 01.07.2010).

Vastavus parimale võimalikule tehnikale on kirjeldatud Keskkonnakompleksloa KKL/317215 tabelis nr 2.

Eesti Vabariigi keskkonnavalastest seadustest järgime:

- Tööstusheite seadus – kohustus omada keskkonnakompleksluba, esitame seire andmeid ja aruandeid. Koostame lähteolukorra aruande. Järgime PVT nõuded.
- Jäätmeseadus – järgime jäätmete taaskasutamise põhimõtted, asbestijäätmete käitlus nõuded, bioloogiliste jäätmete käitlusnõudeid, prügila kasutamise nõuded ja nõudeid jäätmekäitluskohale, peame jäätmete üle arvestust, esitame aruandeid ja seireandmeid. Koostame ohtlike jäätmete saatekirju. Esitame prügila tegevusaruande. Ohtlike jäätmete käitluslitsents ei ole nõutud.
- Reoveesetest toote valmistamisel peame tulevikus taotlema sertifikaati ja järgima muid määruse nõudeid.
- Veeseadus – järgime heitvee suublasse juhtimise nõudeid ja piirväärtusi. Esitame seire andmeid ja aruandeid. Järgime määrust naftasaaduste hoidla kasutamise nõuded.
- Naftasaaduste kasutamise nõuded ja kuja täpsustatud ulatus – täidame mobiilsele tanklale kehtivaid nõudeid.
- Atmosfääriõhu kaitse seadus – järgime heiteallika piirväärtusi ja esitame aruandeid. Hajusheite arvutused.
- Kemikaaliseadus – kemikaalide käitlemise nõuded. Ohutuskaardid ja kemikaalide üle arvestuse pidamine.
- Keskkonnamõju hindamise seadus – olulise keskkonnamõjuga tegevustele koostatakse KMH.
- Keskkonnatasude seadus – saastetasude maksmine.
- Tuleohutuse seadus – Varustame hooned esmaste tulekustutusvahenditega, seadmete pidev kontroll. Tuleohutusjuhised. Koostame ja kooskõlastame põlevmaterjali ladustamise plaani.
- Väetiseseadus – Tuhaväetise koostise piirnormid, Amestop OÜ on kantud väetise käitlejana Väetise registrisse, registri nr 1405.
- Haljastuses, rekultiveerimisel ja põllumajanduses kasutatava reoveesete kvaliteedi piirväärtused ning kasutamise nõuded – komposti kasutamisel kasvupinnasena järgime nõudeid.
- Biolagunevatest jäätmetest komposti tootmise – peame bioloogiliste jäätmete kohta arvestust ja täidame komposti tootmise nõudeid.

Jäätmejaamade tasandil järgime Mustvee, Jõgeva, Peipsiääre ja Alutaguse valla jäätmehoolduseeskirja eeskirju ja nõudeid.

Ettevõtte tegevuste vastavuse hindamiseks kohaldatavatele keskkonnavalastele õigusaktidele ja muudele aktsepteeritud nõuetele on koostatud register. Loetelus on märgitud ettevõttele kohalduvad keskkonnavalased

õigusaktid, nendest tulenevad nõuded ja ettevõtte vastavus erinevatele õigusnõuetele. Vastavust nõuetele hinnatakse vastavalt vajadusele, kuid mitte harvemini kui kord aastas.

Amestop on ka Eesti Ringmajandusettevõtete Liidu (ERMEL) liige ning ettevõtte tegevjuht on ERMEL-i auliige. ERMELi eesmärk ongi kujundada ringmajandus- ja jäätmevaldkonna poliitikaid ning olla jätkusuutliku ringmajanduse eestvedaja, laiemalt ka keskkonnateemade algataja ning kaasrääkija.

Kompleksloas määratud keskkonnaseire tulemused ja aruanded on 2025. aasta kohta esitatud Keskkonnaametile.

Alates 27.12.2023 väljastas Keskkonnaamet ettevõttele ka keskkonnaloa nr KL-520685, Torma prügila 5. ladestusala (katastritunnus 48601:001:0040), aadress Jõgeva maakond, Mustvee vald, Võtikvere küla, Torma prügila; kinnistu omanik ettevõtte ise) rajamiseks.

Keskkonnakompleksload on avalikud ning leitavad Keskkonnaameti keskkonnaotsuste registrist KOTKAS <https://kotkas.envir.ee/>.

10 Keskkonnaaruande kinnitamine

Keskkonnaaruande kinnitaja on Bureau Veritas Eesti OÜ, kes on akrediteeritud tõendaja nr EE-V-0002, kinnitab peale Amestop OÜ keskkonnajuhtimissüsteemi ja 2025. aasta keskkonnaaruande kontrollimist, et organisatsiooni keskkonnaaruandes esitatud teave ja andmed on usaldusväärsed ja õiged ning vastavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1221/2009, 25. november 2009, organisatsioonide vabatahtliku osalemise kohta ühenduse keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemis nõuetele.

Keskkonnaaruanne on kinnitatud 04.06.2026.

Vahur Keerberg
EMAS tõendaja
Bureau Veritas Estonia OÜ
www.bureauveritas.ee